

Hallux valgus: oorzaken, symptomen en behandeling

Dr. Lucas Luyckx

Voetchirurg

AZ Jan Portaels Vilvoorde

www.drluyckx.be

Hallux valgus, beter bekend als een scheve grote teen of een bunion, is een veelvoorkomende voetaandoening waarbij de eerste metatarsaal naar mediaal groeit en de falanx naar lateraal waarbij een knobbel aan de zijkant van de voet ontstaat. Dit kan pijn en ongemak veroorzaken, vooral bij het dragen van schoenen.

Oorzaken van hallux valgus

Extrinsieke factoren

- Onjuist schoeisel: smalle, puntige of hoge schoenen kunnen bijdragen. Wetenschappelijke studies tonen aan dat hakken en nauw schoeisel vermoedelijk meer een rol speelt bij de progressie dan bij het ontstaan van een hallux valgus.

Intrinsieke factoren

- Genetische aanleg: wordt meer en meer als een zeer belangrijke factor gezien. Bij de blanke populatie is, in sommige studies, bij tot 90% van de patiënten minstens één familielid die ook een hallux valgus heeft. Vermoedelijk is er een autosomaal dominante overerving¹. Bij een juveniele² hallux valgus deformiteit³ is dit nog hoger.
- Man/vrouw-verhouding: Deze verhouding is bij personen die geopereerd worden 1/15. Verschillende factoren spelen vermoedelijk een rol in deze verhouding. Er is een fundamenteel verschil in de beenderige anatomie van mannen en vrouwen. Het gewrichtsoppervlak bij vrouwen is smaller en ronder, waardoor er minder stabiliteit in het metatarso-falangeale gewricht is.

Typisch klinisch beeld van een uitgesproken hallux valgus, met duidelijke bunion en begeleidende hamerteen van teen 2

- Er zijn ook verschillen in het tarso-metarsaal gewricht en een grotere laxiteit in beide gewrichten.

Progressie van een onbehandelde hallux valgus. Tijdige chirurgische correctie is aangewezen om de natuurlijke evolutie te stoppen

Symptomen van een hallux valgus

- Een zichtbare bult aan de binnenkant van de voet.
- Pijn en gevoeligheid rondom de bunion. Dit verergert wanneer de slijmbeurs opgezet is.
- Ontwikkeling van een hamerteen door druk van de hallux op de 2de teen.

Pijnlijke bunion met opgezette slijmbeurs. Overdruk van de hallux op teen 2

Behandeling van een hallux valgus

Conservatieve behandeling

- Geschikt schoeisel: brede schoenen verminderen druk en pijn.
- Steunzolen kunnen een platvoet corrigeren en de hallux ontlasten.
- Teenspreiders en braces corrigeren vooral de overdruk op de 2de teen maar kunnen de evolutie niet veranderen.
- Pijnstilling: ontstekingsremmende medicatie en ijsapplicatie helpen vooral als de slijmbeurs ontstoken is.

Recent is er een evolutie naar minimaal invasieve technieken

Röntgenfoto van een uitgesproken hallux valgus: de metatarsaal 1 gaat naar binnen toe en de falanx naar buiten toe

Chirurgische behandeling

Bij ernstige klachten kan een operatie noodzakelijk zijn.

Ook bij mensen die weinig klachten hebben ter hoogte van de bunion, maar waarbij er een sterke overdruk op de 2de teen bestaat, is een operatie aangewezen, gezien er anders een ontwrichting van de 2de teen dreigt te ontstaan. Zo'n ontwrichting is zeer pijnlijk en moeilijk chirurgisch te corrigeren.

Er zijn zeer veel verschillende technieken beschreven ter correctie van een hallux valgus deformiteit. Recent is er een evolutie naar minimaal invasieve technieken. Dit zijn weefsel- en spiersparende technieken. Door deze techniek ervaart de patiënt minder pijn, een sneller herstel, men kan grotere correcties uitvoeren en er is minder kans op stijfheid.

Bij een percutane hallux valgus correctie wordt er gewerkt met insnedes van een 3-tal millimeter. Via deze incisies wordt de metatarsaal 1 doorgezaagd. De metatarsaal kop wordt naar buiten verplaatst om de deformiteit te corrigeren en wordt op zijn plaats gehouden met twee schroeven. Door deze fixatie heeft het lichaam tijd om nieuw bot te vormen en als het ware een nieuwe metatarsaal te vormen.

Vervolgens wordt de 1ste falanx doorgezaagd om een bijkomende correctie uit te voeren.

*Pre-operatief beeld:
het naar buiten opschuiven van de kop*

Na de operatie moeten patiënten gedurende 6 weken een speciale schoen dragen (een Barouk schoen). Op deze manier wordt de voorvoet ontlast. Het corrigerend verband wordt op 2 weken én op 4 weken na de operatie vervangen.

*6 weken postoperatief: mooie, geheilde kleine
wondes en mooie correctie van de 2de teen*

6 weken na de ingreep mogen patiënten terug met normaal schoeisel stappen. De voet kan wat gezwollen zijn, dit 3 tot 4 maanden na de operatie.

Röntgenfoto 3 maanden postoperatief: mooie correctie van de hallux en nieuwe botvorming van de metatarsaal 1

Samengevat

Erfelijkheid speelt een belangrijke rol in het ontstaan van een hallux valgus. Eens een hallux valgus zich ontwikkelt, neemt dit verder progressief toe.

Steunzolen ontlasten de hallux valgus en vertragen de evolutie, maar kunnen deze niet stoppen. Spalken en atelles (nvdr. medische spalken) houden de evolutie niet tegen.

Chirurgische correctie, via een minimaal invasieve percutane techniek, biedt een effectieve oplossing met minimale hersteltijd. Op deze manier is de ingreep ook veel minder pijnlijk dan vroeger. Tijdige behandeling kan verdere complicaties zoals een hamerteen of een ontwrichting van de 2de teen voorkomen.

---

1 Ongeacht het geslacht van het kind.

2 Juvenile hallux valgus: hallux valgus die ontstaat op zeer jonge leeftijd, voor de leeftijd van 18 jaar.

3 Deformiteit: misvorming, afwijkend van de normale vorm van een hallux.

Pre- en postoperatieve radiografie: links zeer uitgesproken hallux valgus bilateraal. Rechts status na percutane correctie